

Први потпредседник Владе и министар спољних послова Републике Србије Ивица Дачић учествовао је данас на Састанку министара спољних послова Централно-европске иницијативе (ЦЕИ) који је одржан у Трсту. Састанак је представљао одличну прилику за размену мишљења о актуелним питањима, изазовима и перспективама регионалне сарадње, посебно у светлу обележавања тридесет година постојања ЦЕИ.

Иступање првог потпредседника Владе и министра спољних послова Ивице Дачића на Састанку министара спољних послова Централно-европске иницијативе (ЦЕИ) је у наставку:

„Поштовани министре Миланези,
Ваше екселенције,
Даме и господо,

Пре свега, дозволите ми да захвалим нашем домаћину на гостопримству и честитам на одличној организацији овог састанка. Евидентно је залагање Републике Италије и њена посвећеност даљем унапређењу рада Централно-европске иницијативе (ЦЕИ). Верујем да ће председавање бити настављено са истим успехом. Такође, желео бих да поздравим уважене колеге из осталих држава чланица ЦЕИ и да им захвалим на континуираном раду и сарадњи у оквиру ове иницијативе. Желео бих да захвалим и генералном секретару Роберту Антонионеу, као и целокупном руководству Секретаријата ЦЕИ, који су у веома кратком времену унели нову енергију у рад и функционисање ЦЕИ.

{youtube}AwL7lfZjtQA{/youtube}

Прошло је тридесет година од настанка ЦЕИ и ми морамо приметити да је она остала доследна свом стратешком циљу успостављања кохезионе Европе, без вештачких подела, засноване на заједничким вредностима. Треба се, такође, подсетити тога да је ЦЕИ настала на начелима Повеље УН и докумената ОЕБС, укључујући и Париску повељу о будућности Европе – документима који имају пресудну важност за одржавање мира и

безбедности не само у Европи, већ у читавом свету. Треба указати да се ова начела тичу пре свега поштовања суверенитета и територијалног интегритета држава, као и решавања спорова на миран начин, уз неговање пријатељских односа између држава. Због тога, интензивирање политичког дијалога међу државама чланицама мора да остане у врху приоритета.

Поред политичке димензије рада ЦЕИ, Република Србија препознаје значај друге две димензије – парламентарне и пословне. Са задовољством истичем да представници Народне скупштине Републике Србије редовно и активно учествују на састанцима Парламентарне скупштине, као и на састанцима појединачних парламентарних комитета. С друге стране, дозволите ми да Вас подсетим да је ревитализација пословне димензије ЦЕИ отпочета управо током председавања Републике Србије 2011. године. У том контексту, желео бих да Вас обавестим да Република Србија у потпуности подржава увођење локалне димензије активности ЦЕИ, која ће, без икакве сумње, допринети унапређењу рада ЦЕИ и комуникацији са државама чланицама.

Додатно, желео бих да похвалим напоре Републике Италије у стављању фокуса на научну сарадњу између држава чланица ЦЕИ, што је у складу са приоритетима из Акционог плана ЦЕИ за период 2018-2020. година. Истичем спремност Републике Србије да уложи напоре ради унапређења сарадње у овој области. У том контексту, задовољство ми је да Вас подсетим да је Република Србија почетком ове године остварила чланство у Европској организацији за нуклеарна истраживања (CERN).

Ваше екселенције,

Приметно је да се ЦЕИ показала успешном и у поспешивању процеса европских интеграција оних држава чланица које су се одлучиле за приступање ЕУ: за разлику од 1989. године када је само Р. Италија била чланица Европске заједнице, данас имамо ситуацију да је 9 држава из ЦЕИ део ЕУ, док су још две државе – Србија и Црна Гора – у процесу преговора о приступању. У овом контексту, подршка оних партнерских држава из ЦЕИ које су уједно чланице ЕУ је од огромног значаја за даљи напредак на путу ка ЕУ. У овом смислу, неопходно је да истакнем улогу ЦЕИ као „моста“ између држава чланица Европске уније и кандидата за чланство. С обзиром на мешовити састав чланства којим се ЦЕИ може похвалити, иницијатива представља одличан форум за преношење искуства у процесу европских интеграција. Без обзира на друге формате и организације, ЦЕИ је успела да остане актуелна упркос епитету „најстарије регионалне иницијативе на овим просторима“.

Имајући ово у виду, дозволите ми да Вас подсетим да је приступање Европској унији главни спољнополитички приоритет Републике Србије. Желео бих да нагласим да за Републику Србију чланство у ЕУ није циљ по себи, већ је најозбиљнија покретачка снага за преуређење друштва кроз спровођење свеобухватних реформи. Поред јасних изазова са којима се ЕУ данас суочава, како на унутрашњем плану, тако и на међународној сцени, ипак смо и даље чврсто уверени да је јасна перспектива чланства у ЕУ најбољи и оптималан механизам трансформације и напретка друштва. У том смислу је охрабрујуће што је током председавања Румуније Саветом ЕУ питање европских интеграција западног

Балкана стављено високо на дневни ред. Похваљујемо и планове Р. Хрватске, која председавање преузима од јануара 2020. године, да организује Самит лидера ЕУ и западног Балкана. Сматрамо да је неопходно одржати моментум, започет одржавањем Самита ЕУ-ЗБ током бугарског председавања 2018. године, како би се питање приступања западног Балкана у ЕУ вратило у фокус руководства у Бриселу. Наше је мишљење да је политика проширења једна од најзначајнијих политика ЕУ и инструмент стабилизације и просперитета. Искористићу прилику да поновим оно што се некада заборавља, а то је да проширење ЕУ на западни Балкан у интересу не само западног Балкана, већ и саме ЕУ и њених држава чланица.

Република Србија снажно подржава активности у оквиру Источног партнерства. Такође, потребно је нагласити да веома ценимо узајамну подршку између Републике Србије и шест партнерских земаља обухваћених Источним партнерством, уз наду да ће ови односи у наредном периоду бити још више унапређени.

Драге колеге,

Желим да Вас подсетим да је Р. Србија трајно посвећена регионалној сарадњи, која такође представља једну од стубова наше спољне политике. Посебно наглашавамо јачање добросуседских односа и учешће у различитим регионалним иницијативама, при чему смо посвећени унапређењу сарадње између различитих регионалних иницијатива у овом делу Европе. С обзиром на то, посебно поздрављамо потписивање Меморандума о разумевању између Извршног секретаријата ЦЕИ и Сталног секретаријата Јадранско-јонске иницијативе (ЈЈИ), који ће, без икакве сумње, допринети даљем унапређењу сарадње између ове две организације у областима од заједничког интереса.

Искористио бих ову прилику да подсетим уважене колеге да је Република Србија од 1. јуна преузела председавање Јадранско-јонском иницијативом (ЈЈИ) и Стратегијом ЕУ за Јадранско-јонски регион (EUSAIR). Дозволите ми да Вас обавестим да ће Република Србија, у оквиру свог председавања, нагласак ставити на важност функционалног повезивања континенталног залеђа и приобаља Јадранско-јонског региона, али и да ће наставити рад на остваривању других приоритета које су предузете од стране претходних председавајућих. Посебно се радујемо предстојећој сарадњи са Црном Гором и Републиком Словенијом у оквиру механизма „Председавајуће тројке“.

Упркос великом значају свих облика регионалне сарадње, неопходно је да нагласим да се ниједан од ових процеса не сме сматрати заменом за европске интеграције, већ искључиво има намену да помогне региону у даљем напредовању на путу ка ЕУ. Желео бих да се осврнем и на питање значаја пуног поштовања свих договора који су постигнути у регионалним форумима, без прављења изузетака. У том контексту, наглашавамо да је тренутно непоштовање обавеза из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (ЦЕФТА) недопустиво и да је потпуна супротност самој идеји регионалне сарадње.

Даме и господо,

Желим да Вас захвалим на пажњи, као и да поновим захвалност Републици Италији на

одличној организацији састанка, као и Секретаријату ЦЕИ на спремности да заједно са државама чланицама ради на остваривању свих потенцијала ове наше иницијативе."

{youtube}_fj_8VFQW1Y{/youtube}

{joomplucat:1811 limit=4|columns=4}